

Vlaams
Parlement

ingediend op **911** (2016-2017) – Nr. 1
10 oktober 2016 (2016-2017)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn
uitgebracht door Johan Danen en Robrecht Bothuyne

over de recente ontwikkelingen
met betrekking tot Eandis

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn:

Voorzitter: Tinne Rombouts.

Vaste leden:

Piet De Bruyn, Andries Gryffroy, Bart Nevens, Axel Ronse, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele;
Robrecht Bothuyne, Lode Ceyssens, Tinne Rombouts, Valerie Taeldeman;
Gweny De Vroe, Lydia Peeters;
Rob Beenders, Bruno Tobback;
Johan Danen.

Plaatsvervangers:

Jelle Engelbosch, Sofie Joosen, Jos Lantmeeters, Jan Peumans, Grete Remen, Sabine Vermeulen;
Sonja Claes, Jos De Meyer, Bart Dochy, Katrien Partyka;
Mathias De Clercq, Willem-Frederik Schiltz;
Bert Moyaers, Els Robeyns;
Elisabeth Meuleman.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin;
Hermes Sanctorum-Vandevoorde.

INHOUD

I.	Inleiding door de minister	4
II.	Vragen en opmerkingen van de leden.....	5
	1. Tussenkoms van Stefaan Sintobin.....	5
	2. Tussenkoms van Johan Danen	6
	3. Tussenkoms van Bruno Tobback	6
	4. Tussenkoms van Willem-Frederik Schiltz.....	7
	5. Tussenkoms van Robrecht Bothuyne	7
	6. Tussenkoms van Jos Lantmeeters	8
	7. Tussenkoms van Joris Vandenbroucke	8
	8. Tussenkoms van Bart Nevens	9
III.	Antwoorden van de minister.....	9
IV.	Bijkomende opmerkingen van de leden	10

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn hield op 5 oktober 2016 een gedachtewisseling over de recente ontwikkelingen met betrekking tot Eandis met Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie.

I. Inleiding door de minister

Minister *Bart Tommelein* stelt dat, zoals de commissieleden weten, we voor een grote energieomslag staan, een echte omwenteling in productie, vervoer en zelfs consumptie. We moeten naar een totaal andere manier van denken over energie, maar die kan regering of parlement niet opleggen. Die moet groeien. Die moet gedragen worden. Door iedereen. Alleen zo zet men stappen vooruit.

Burgers moeten kunnen participeren. Ook in het project Stroomversnelling, waarin een energievisie voor Vlaanderen wordt uitgebouwd, is de participatie van burgers cruciaal. Volgend weekend vindt overigens de burgertop plaats waarop burgers samen zullen discussiëren over onze energievisie. De beste beslissingen worden niet genomen in een ivoren toren maar komen van onderuit, van de mensen zelf. De uitdagingen zijn zo groot dat we onze energievisie niet alleen door experts en politici mogen laten uittekenen. Een totaalvisie op energie zal pas sterk zijn als iedereen er mee instapt. Dat is voor de minister doorslaggevend. Als burgers, overheden, bedrijven en organisaties de handen in elkaar slaan, zullen we veel snellere en betere resultaten boeken in de transformatie van ons energiesysteem.

De distributienetbeheerders zullen een sleutelrol spelen in de transformatie van ons energiesysteem, waarbij de minister lokale en decentrale productie, en de ontwikkeling van microgrids vernoemt. Onze netbeheerders spelen niet enkel op lokaal niveau. Hun werkveld is al Vlaanderen. Zowel Eandis als Infrax zijn Vlaamse bedrijven. We hebben sterke en flexibele netbeheerders nodig, die meedenken en mee handelen. Netbeheerders met een solide structuur.

De laatste dagen is er veel mist gespuid over wat onze netbeheerder, en meer bepaald Eandis, nu exact nodig heeft om de energieomslag mee mogelijk te maken. De minister roept op om daarbij een duidelijk onderscheid maken tussen de balansstructuur en de kapitaalbehoefte van een bedrijf. De eerste betreft de balans tussen eigen vermogen en vreemd vermogen. Die kan inderdaad een impact hebben op de rating van een bedrijf, maar in deze tijden van lage rentes is de impact van die rating eerder beperkt. Herfinanciering is vandaag sowieso goedkoper dan de lopende leningen. Als er extra kosten zouden zijn, worden die in de eerste plaats opgevangen door minder rendement uit te keren aan de gemeenten. Angst zaaien over de prijzen en over een verhoging van de energiefactuur voor de burgers lijkt hem dan ook al te voorbarig.

Belangrijker dan de balansstructuur is de kapitaalbehoefte. Welke middelen hebben onze netbeheerders op korte, middellange en lange termijn nodig om de broodnodige investeringen te doen om de energieomslag naar lokale productie te financieren? De minister pleit op dit punt voor oplettendheid. We moeten er met zijn allen mee over waken dat die investeringen de energiefactuur van de Vlamingen niet verhogen. Hij zou die factuur integendeel liefst verlagen waar mogelijk. Het kan niet de bedoeling zijn om door welke constructie dan ook de Vlaming meer te doen betalen. Schaalvergroting en samenwerking oefenen een neerwaartse druk uit op de factuur. Daarom moet de Vlaming kunnen participeren in de netbeheerders. Dat kan volgens verschillende formules: beursgang, een private investeerder, burgerleningen of coöperatieve vennootschappen.

Eén ding is de laatste weken overduidelijk geworden en daarover lijkt iedereen het volmondig eens: ons distributienet is wel degelijk van groot strategisch belang. Niemand ontkent dat. Het is daardoor ook meer dan ooit duidelijk dat interactie tussen de netbeheerders en de minister van Energie absoluut noodzakelijk is. De distributienetbeheerders hebben immers als taak om het beleid dat de Vlaamse Regering uitstippelt om te zetten in daden. De minister van Energie moet daarom – daar is hij van overtuigd – vaker mee aan tafel zitten. Uiteraard speelt ook de regulator een rol. Netbeheerders zijn monopolisten en dus is controle door een sterke, onafhankelijke regulator, die onpartijdig kan beslissen, essentieel. De minister kijkt dan ook uit naar het voorstel van decreet van het parlement over de hervorming van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG).

Hij vat samen dat iedereen het erover eens is dat we voor een belangrijke hervorming van de structuur van onze netbeheerders staan. Laat ons het debat voeren met een open geest, zonder taboes. Laat ons participatie van de burger centraal stellen om iedereen mee te krijgen in onze nieuwe energietoekomst. De regering heeft alvast afgesproken het debat over de toekomst van de netbeheerders op te starten. De minister luistert graag naar de ideeën van de commissie daarover.

II. Vragen en opmerkingen van de leden

1. Tussenkomst van Stefaan Sintobin

Stefaan Sintobin is verrast door deze plotse bereidheid tot debat, want veertien dagen geleden verklaarde de minister van Binnenlands Bestuur nog dat de regering er niets mee te maken had. Afgezien van dat slechte toneel, is hij het ermee eens dat het debat moet worden gevoerd. Voor zijn fractie moet de Vlaamse verankering daarin centraal staan, misschien in samenspel met burgers of privé. Is de regering bereid die te realiseren en zo ja, op welke manier?

Verder denkt zijn fractie dat dit uit de handen van de gemeenteraden moet worden genomen, hoezeer hij hun autonomie ook respecteert. In de afgelopen maanden moesten zij immers beslissingen nemen zonder kennis van zaken of informatie. Energie is nochtans een basisbehoefte en de bevoorrading moet dan ook voor iedere Vlaming gelijk zijn. Hij heeft begrip voor de overwegingen van lokale, met name Antwerpse politici, maar is geen voorstander van differentiatie in de tarieven. Er is nog iets als solidariteit. Hij waarschuwt dat men ook in andere basisbehoeften zou kunnen differentiëren. Daar zijn altijd wel motieven voor te vinden.

In de hele heisa rond het vodje papier van de Staatsveiligheid, die uiteindelijk een einde maakte aan de deal met de Chinezen, speelde de minister een glansrol. Anderzijds gebruikte het lid zelf drie weken eerder al precies dezelfde argumenten om in zijn gemeenteraad tegen de overeenkomst te stemmen. Het is hem dan ook onduidelijk welke politieke manoeuvres ervoor zorgden dat het zo laat plots boven water kwam. Sommigen suggereren dat de minister een beursgang wilde forceren. Het lid steunt zijn voornemen om voortaan regelmatig aan tafel te zitten met Eandis en Infrax.

Zijn fractie is alvast bereid om in de komende maanden mee na te denken over een totaalvisie op de energieomslag. Hij treedt bij dat het debat met open vizier moet worden gevoerd. Tot slot waarschuwt hij wel dat de inbreng van burgerparticipatie en privé niet tot een tweede Arco mag leiden en herhaalt hij zijn pleidooi voor Vlaamse verankering.

2. Tussenkomst van Johan Danen

Volgens *Johan Danen* toonde het debat van de voorbije dagen vooral onmacht om fatsoenlijk na te denken over onze toekomst en over onze strategische assets, en om burgers, samenleving, politiek en bedrijfsleven in te schakelen in de gezamenlijke creatie van welzijn en welvaart voor morgen. De hoge distributietarieven zijn voor een deel een verdoken belasting gebleken ter financiering van gemeenten. Vlaanderen is blijkbaar wel in staat hoge facturen te sturen maar niet om zijn burgers te betrekken, concludeert het lid.

Hoewel de intercommunales, die de gemeenten destijds oprichtten om distributienetten uit te bouwen, hun verdienste hebben, stoten ze thans op hun limieten. Hij onderstreept dat het zijn fractie niet gaat om de nationaliteit van de investeerders maar om de vraag in wiens handen een strategische sector als het distributienet het best gedijt. Hij is ervan overtuigd dat Vlaanderen daarin een rol te spelen heeft, zeker als zijn inbreng buiten de begroting kan worden gehouden. Dat hoeft ook niet in één keer. Daarnaast is de rol van de burger erg belangrijk, waarbij hij eraan herinnert dat in april nog niemand wilde meegaan met het voorstel daarover van zijn fractie. Hij pleit ervoor het hoofd koel te houden en belooft de constructieve medewerking van zijn fractie op voorwaarde dat Vlaanderen en de burger betrokken worden.

Tot slot informeert het lid nog waarom de investering door de geïnteresseerde financieringsintercommunales beperkt werd tot 100 miljoen euro.

3. Tussenkomst van Bruno Tobback

Bruno Tobback noemt de inleiding eigenaardig, onrustwekkend, kort en vaag. Hij hoorde er vooral – soms tegenstrijdige – slogans in. Het lid had eerder verwacht dat de minister zou uitleggen welke goede redenen hij had voor zijn actieve rol in het opblazen van een overeenkomst die na vele maanden voorbereiding klaar was. Over de burgerparticipatie merkt hij op dat op dit moment vrijwel 100 percent van de distributienetwerken eigendom is van de gemeenten en dat dus iedere burger al vertegenwoordigd is via zijn gemeentebestuur. Een beursgang betekent voor 99 percent van de burgers juist minder participatie.

Naast die tegenspraak in de uitspraken van de minister over participatie, gedijen ook binnen de regering verschillende standpunten, wat het lid verontrustend noemt. Dat de fusie van de netwerken niet doorgaat, zorgt er niet alleen voor dat het aantal mandaten tot nader order niet vermindert, maar doet ook twijfels rijzen over de nochtans essentiële investeringen waarmee ambities als de snelle ontwikkeling naar slimme netten moeten worden gerealiseerd. Het lid gewaagt van een ongelooflijk gebrek aan vooruitziendheid in een dossier dat al jaren loopt. Hij hoorde de minister niet zeggen wat zijn concrete visie op fusie en tariefstructuur is. Wat noemt hij een solide structuur voor de netbeheerders? Als de Vlaamse Regering een rol wil spelen, wat het lid niet uitsluit, moet zij weten wat ze wil en dat duidelijk maken aan haar partners, in de eerste plaats de gemeenten.

Vervolgens informeert hij naar de rol van de VREG, waarvan tot nu toe alleen een persbericht bekend is, waardoor de stad Antwerpen voor het blok gezet werd. Nam de regulator al een officiële beslissing die aan de gemeenten werd meegedeeld? Zelf is hij niet tegen een onafhankelijke regulator, maar het laatste woord komt wel toe aan verkozen politici. Wat is het standpunt van de minister over het genoemde communiqué? In welk cenakel werd al een beslissing genomen?

4. Tussenkomst van Willem-Frederik Schiltz

Willem-Frederik Schiltz herinnert Bruno Tobback eraan dat de regulator al maanden met Eandis in overleg is over een mogelijke fusie. Bij gebrek aan een formele aanvraag kon daarover nog geen beslissing worden genomen. Het standpunt dat de VREG innam, is ook niet bepaald een verrassing. Het is integendeel al maanden bekend dat hij nooit akkoord zou gaan met een apart tarief in een onderdeel van een eengemaakte distributienetbeheerder. Het lid is ook verrast met de vraag naar de visie van de minister op tarieven, regulator en distributielandschap, die een pleidooi suggereert dat de regering het van de gemeenten overneemt. Is dat niet in tegenspraak met het belang van participatie? In plaats van de opeenvolgende visies van ministers is voor de investeringen juist een stabiel regelkader op lange termijn nodig. Daarom moet de minister eerst luisteren en op zoek gaan naar een breed draagvlak.

Het lid wijst er ook op dat binnenkort de hervorming van de VREG aan de orde is. Die zal ervoor zorgen dat de VREG in een cascade van beslissingen komt. Daarin legt de politiek de brede principes vast over onder meer de tarieven en de vergoeding van het gebruik van het net. Dergelijke maatschappelijke discussies vergen een ruime, voorafgaande consultatie en participatie. Ook zijn fractie wil de toekomstige structuur van het netbeheer bekijken, maar wil niet gauw gauw een beslissing nemen omdat er toevallig nu druk op de ketel is. Als men de evolutie van de gas-, de elektriciteits- en de rioleringsnetwerken ziet van een lokale aangelegenheid tot een zoektocht naar schaalvergroting, is het logisch dat de gemeenten betrokken blijven. Het klopt dat de gemeenten vandaag geconfronteerd worden met moeilijke beslissingen, die financieel en strategisch belangrijke consequenties hebben. Dat is geen voldoende reden om maar meteen de gemeentelijke autonomie te schrappen. Maar hij pleit nogmaals voor een grondig participatief debat. Zo vragen slimme meters om schaalvergroting én blijft het belangrijk dat lokale besturen verantwoordelijkheid blijven voelen en impact hebben op het investeringsritme in hun gebied, bijvoorbeeld bij een nieuwe verkaveling of een wijkrenovatie.

5. Tussenkomst van Robrecht Bothuyne

Ook *Robrecht Bothuyne* pleit voor een zoektocht naar nieuwe eensgezindheid over de energienetten. Die zijn immers van strategisch belang, zij het niet zozeer voor de Staatsveiligheid als wel voor de uitbouw van een slimme en liefst duurzame energievoorziening. Ook zijn fractie wil een efficiënt netbeheer en geen tariefverhoging, en erkent de sleutelpositie van de beheerders in de uitbouw van een decentraal net. Zij is het ook eens dat efficiëntie schaalvergroting vereist is en het is dan ook jammer dat net die getorpedeerd is de voorbije dagen.

Zijn fractie pleit al jaren voor een beursgang met een coöperatief systeem als nuttige aanvulling, al klopt het niet dat die zou zorgen voor democratische controle op het netbeheer, in tegenstelling tot wat sommigen beweren. Toch is die openheid naar de burger belangrijk en het voorliggende voorstel bood daar ook ruimte toe aangezien de financiële partner slechts 14 percent kreeg, tegen 21 percent vroeger. Hij is blij te horen dat ook Groen tegenwoordig pleit om infrastructuurinvesteringen buiten de begroting te houden, maar die worden er niet evidenter door. Er dreigt namelijk in dit geval een rechter-en-partijsituatie. De overheid legt immers de regels voor distributienet en regulator vast en het zou dan ook ongezond zijn als zij zelf een dominant netbeheerder wordt. Toch staat zijn fractie open voor alle vormen van participatie.

Het lid vindt het vreemd dat de minister niets zei over lokale besturen en hun autonomie, hoewel zij algemeen erkend worden als belangrijke partners in de uitbouw van een decentraal energienetwerk. Steden en gemeenten vormen de

publieke overheid met de sterkste positie in het energiesysteem. Zij zorgden ervoor dat Eandis en Infrax de meest performante netbeheerders van Europa zijn, dat Fluxys en Elia internationaal meespelen en dat ons land een draaischijf wordt in de uitbouw van de Europese energie-unie. Hij pleit daarom voor respect. Voor CD&V blijven zij de belangrijkste actoren in de uitbouw van het energienet van de toekomst.

De minister sprak zich evenmin uit over het energietarief. Volgens welke timing verloopt het debat daarover in de regering? Wordt dit geïntegreerd in de aanloop naar de energie- en klimaatop van 1 december of loopt het daarnaast? Buiten een efficiënt en decentraal netwerk en zo laag mogelijke tarieven, wil CD&V ook samenwerking over de landsgrenzen heen. Tot slot pleit het lid nogmaals voor sereniteit.

6. Tussenkomen van Jos Lantmeeters

Jos Lantmeeters is blij met de brede en langetermijnvisie van de minister en met zijn verzekering dat hij de lokale autonomie niet wil afschaffen. Het lid is zich bewust dat ook andere ministers en overheden een verantwoordelijkheid dragen, maar wil toch van hem vernemen welke richting hij uit wil met de fusie van distributienetwerken, die zowel op het vlak van werking als van besluitvorming meer efficiëntie oplevert omdat ze op beide vlakken kostenbesparend is. Maar wat als een lokaal bestuur alleen wil meedoen als de kosten voor zijn burgers niet verhogen? Waarom lukt een fusie van netwerken met een gedifferentieerde tariefstructuur in Wallonië wel? Wat als de VREG een beslissing neemt die het beleid van de democratische meerderheid doorkruist? Wat is de visie van de minister daarop?

Hij gelooft de minister dat geld lenen voor Eandis niet meteen veel duurder wordt, in weerwil van een ongunstiger rating. Maar hoe kan worden vermeden dat de tarieven op langere termijn toch omhoog moeten? In de versterking van de kapitaalsstructuur pleit hij voor realisme, zowel ten aanzien van privé- als burgerparticipatie. Hij neemt aan dat iedereen het eens is met de wenselijkheid van verankering en waarschuwt zowel voor paniecreacties als voor naïeve verwachtingen. Hoe ziet de minister de uitvoering van het regeerakkoord op dit punt?

7. Tussenkomen van Joris Vandenbroucke

Joris Vandenbroucke vindt het goed dat het debat openligt, maar had toch meer richtinggevend signalen uit de regering verwacht, met name ten aanzien van het al jaren voortschrijdende proces van fusering, eenmaking van tarieven (wat ook gelijke tarieven in gelijke omstandigheden kan betekenen) en publieke verankering via de lokale besturen. Die drie elementen zijn de afgelopen jaren nooit in vraag gesteld, maar uit de verklaringen van de minister en de meerderheidspartijen kan hij niet afleiden of ze al dan niet weer aan de orde zijn. Hij roept de vraag op of bijvoorbeeld het idee van verticaal geïntegreerde, stedelijke nutsbedrijven past in het plaatje dat deze regering voor ogen heeft. Als het debat zo breed gevoerd wordt, maakt het lid zich geen illusies over de snelheid waarmee alles zal uitgediscussieerd zijn. Hij suggereert de oprichting van een subcommissie die alle belanghebbenden hoort en die een menu van alle opties opstelt en daaruit, liefst in consensus, een keuze maakt. Of geeft de regering snel zelf aan dat zij niet wenst af te wijken van de richting die al jaren wordt aangehouden en voor een stuk ook in het regeerakkoord wordt bevestigd?

8. Tussenkomst van Bart Nevens

Bart Nevens herinnert aan de lauwe reactie van sommige lokale besturen op de vraag van Eandis uit 2014 om een kapitaalsverhoging. Diezelfde gemeenten hebben vandaag kritiek op de injectie van privékapitaal. Wat is er eigenlijk fout gegaan? Het decreet laat private investering toe, de marktbevraging verliep correct en de beste kandidaat bleef over. Daarop komt de minister de beslissing, die in handen lag van de vennoten, doorkruisen. Die gemeentelijke aandeelhouders waren nochtans voldoende en transparant geïnformeerd door Eandis. Dat een liberaal private investeerders op een dergelijke manier een hak zet, noemt hij merkwaardig. Wat blijft over van de autonomie van de gemeentebesturen? Hoe wordt zij in de toekomst gegarandeerd?

III. Antwoorden van de minister

Volgens minister *Bart Tommelein* komt het erop aan naar de toekomst te kijken en alle krachten in de samenleving te laten meedenken. Hij verzekert dat het Vlaamse niveau in dat verhaal moet worden betrokken, maar tevens dat hij het eens is met de hele verklaring van de Vlaamse Regering betreffende Eandis in de plenaire vergadering van 28 september 2016, die wel degelijk begon met de autonomie van de gemeenten. Het zou evenwel niet logisch zijn dat hij als minister van Energie, geconfronteerd met een Vlaams speelveld en met netbeheerders die op Vlaams niveau opereren, de beslissingen over de toekomstige structuur volledig aan de gemeenten moet overlaten.

Hij wijst er in dit verband op dat hij pas in mei minister werd, toen dit debat al afgesloten leek. Op dit moment is er echter een nieuwe situatie, waarin ook de sp.a van de heer Tobback niet bepaald eenduidig is, getuige de tegengestelde stemmingen in Gent en Leuven. Daarom reikt hij de hand om het debat voort te zetten, zonder zelf al van tevoren alles te bepalen. Hij heeft ook met een regering en een parlement rekening te houden.

De verschillende verklaringen over de VREG zijn onjuist. Het klopt niet dat de regulator nooit een standpunt innam. Er zijn gesprekken gevoerd en publicaties geweest. De VREG heeft steeds duidelijk gemaakt dat hij nooit een prijsdifferentiatie zou aanvaarden. Men lijkt de onafhankelijkheid van de VREG maar te waarderen zolang hij beslissingen neemt waarmee men het eens is. Het is overigens de stad Antwerpen die ervoor heeft gezorgd dat uiteindelijk niet is gestemd over de deal door zich niet akkoord te verklaren met de fusie, daarin gesteund door de sp.a-fractie. Zelf onderstreept de minister zijn respect voor de onafhankelijke regulator, die hij nooit op zijn daden zal beoordelen. Hij heeft immers respect voor de instellingen. Over de tarieven doet hij geen uitspraken want zij vormen een bevoegdheid van de VREG.

Hij is het er niet mee eens dat het debat is ontspoord. Hij vergelijkt het liever met een ploegentijdrit, waarin een ploeg gezamenlijk over de eindstreep moet rijden. Als men op een bepaald ogenblik merkt dat de groep uiteenvalt, moet men zijn verantwoordelijkheid nemen. Welnu, dat heeft hij gedaan, ook al moest hij daarmee ingaan tegen een beslissing die hij zelf had genomen als gemeenteraadslid in Oostende. Hij onderstreept dat zijn bezorgdheid voorafging aan de brief van de Staatsveiligheid, zoals hij ook op de radio heeft verklaard, maar geeft wel toe dat het nog eerder had gekund.

Hij herhaalt dat hij voorstander is van burgerparticipatie maar hij heeft niet verklaard dat hij iets wil veranderen aan het aandeelhouderschap van de lokale besturen. Wel is het zo dat de huidige structuur, waarin de minister van Energie zijn bezorgdheid mag uiten maar niet bevoegd is, ongezond is. Dat de Vlaamse

Regering, die verantwoordelijk is voor energie en streeft naar de energieomslag, niet wordt betrokken door de grote strategische spelers, is iets dat niet klopt. Bij Fluxys en Elia is dat anders, daar is er sprake van participaties of een regeringscommissaris. Hij pleit ervoor hierover na te denken, zonder afbreuk te doen aan de autonomie van de gemeenten.

Sinds hij minister werd, is het debat over de energieomslag op gang getrokken. Men kan daar de distributienetbeheerders niet buiten laten. Zij zitten dan ook mee in het traject Stroomversnelling. Hij herhaalt dat in de regering is afgesproken om het debat op te starten en dat hij hier kwam zeggen dat het ook in het parlement zal worden gevoerd.

De fusie van Eandis en Infrax is niet aan de orde, wel hun samenwerking. Hij staat achter het regeerakkoord, verzekert hij. De hervorming van de VREG is in handen van het parlement. Het pleidooi voor realisme treedt hij bij.

IV. Bijkomende opmerkingen van de leden

Jos Lantmeeters wijst op de verschrikkelijke bevoegdheidsverdeling. De principes zijn onverzoenbaar en verhinderen de uitvoering van het regeerakkoord, met name de fusie van de distributienetwerken. Zowel de volledige autonomie van de gemeenten als die van de VREG maken een oplossing onmogelijk. Het komt er dan ook op aan met openheid van geest ook die principes zelf onder ogen te nemen.

Robrecht Bothuyne treedt bij dat het belangrijk is om een consensus te bereiken, al wijst hij er wel meteen op dat ook het vorige voorstel bij consensus tot stand is gekomen en dat de gemeentelijke aandeelhouders niet op eigen houtje handelden. Dialoog tussen de verschillende partijen en niveaus is de goede werkwijze. Het lid vraagt zich wel af of een bijkomende regeringscommissaris een goed idee is. Regulering, netbeheer, productie en levering dienen onderscheiden te blijven. Hij kijkt uit naar het debat binnen de meerderheid in het parlement en de lokale besturen.

Johan Danen ondersteunt het voorstel om een subcommissie op te richten en onderstreept het belang van het parlementaire debat.

Ook *Bruno Tobback* kijkt uit naar het debat in de meerderheid. Hij wijst erop dat de heer Tommelein in een regering is gestapt met een regeerakkoord dat door zijn partij was goedgekeurd. Hij is niet met een wit blad begonnen maar bouwt voort. Wat de VREG betreft, kan men niet voorbij aan het feit dat zijn interpretatie van zijn bevoegdheden het streven van het regeerakkoord naar een fusie en een eengemaakte tariefstructuur doorkruist. Die spanning moet worden opgelost. Het werd nog wranger toen de regulator zich vlak voor de beslissing ging mengen in het debat, dat toen nochtans niet over de tariefstructuur ging. Die timing roept veel vragen op en doorkruist de democratische besluitvorming. Dergelijke onafhankelijkheid noemt het lid problematisch.

Zijn partij is zeer bereid deel te nemen aan de discussie over de toekomst van het netwerk, maar hij blijft erbij dat de minister bijzonder zuinig was met zijn visie, wat het beeld nalaat van een brandstichter die geen idee heeft wat er daarna zal gebeuren. Daarmee is onzekerheid gecreëerd bij klanten en investeerders. Een zorgvuldige regering had dat vermeden.

Willem-Frederik Schiltz vindt het ongelooflijk dat men in een dergelijk belangrijk dossier blijft zwartepieten. De minister heeft de grootst mogelijke bereidheid getoond het debat uit te putten met respect voor ieders rol. Hij wil daar de

komende maanden intensief mee aan de slag gaan. Dat werk moet nog deze legislatuur klaar zijn, zodat de uitvoering in de volgende kan beginnen. Hij wijst er de heer Nevens ten slotte nog op dat het de Antwerpse N-VA is die deze bom heeft doen ontploffen, terwijl de minister juist met de nodige schroom zijn informatie publiek heeft gemaakt.

Tinne ROMBOUTS,
voorzitter

Johan DANEN
Robrecht BOTHUYNE,
verslaggevers